

EL LLENGUATGE

Un goig que
enamora

Una construcció com *Fa un goig que enamora*, encara que admet dues anàlisis diferents, no origina cap vacil·lació. En canvi, si el verb de l'oració principal, d'acord amb el subjecte (en aquest cas sobreentès), revesteix la forma del plural, es pot produir, i de fet es produeix més d'un cop, una vacil·lació quant a la forma que ha de revestir (singular i plural) el verb de l'oració subordinada: *Aquestes flors fan un goig que enamoren* o *Aquestes flors fan un goig que enamora*? La primera construcció sembla la més adequada (allò que enamora són les flors, no el goig que fan), però sintàcticament són possibles totes dues, d'acord amb les dues anàlisis que hem dit que admeten aquestes construccions. Efectivament, en la primera d'aquestes dues construccions, amb el verb de l'oració subordinada en plural, s'ha d'entendre que aquesta subordinada és comparativa (o, tal com l'anomenen alguns tractadistes, adverbial consecutiva, perquè expressa una acció que és conseqüència de la intensitat amb què s'enuncia l'oració principal), amb omisió de l'antecedent dels termes correlatius que indiquen la comparació: *Aquestes flors fan un goig (tan gran) que enamoren*.

La segona anàlisi, amb el verb de l'oració subordinada en singular, consistiria a considerar simplement l'oració subordinada, que *enamora*, com una relativa adjectiva, és a dir, com un complement de nom de l'acusatiu, *un goig*, de l'oració principal, amb el qual, per tant, concorda el verb de la subordinada. La seva estructura, aleshores, seria idèntica a la de construccions com *Aquest poeta fa uns versos que rimem* o *Feien una pintura que agradava*, en què sense vacil·lar fem concordar el verb de la subordinada amb el complement (i no amb el subjecte) de l'oració principal.

Aquesta doble anàlisi, amb la conseqüent vacil·lació, sol ésser possible en construccions en què intervenen frases com *fer goig*, *fer il·lusió*, *fer tristesa*, *fer soroll*, *fer pudor*, etc., susceptibles d'intensificació. Diríem, més aviat, *Aquestes màquines fan un soroll que molesta* (allò que molesta no són pròpiament les màquines sinó el soroll), però podríem també admetre *Aquestes màquines fan un soroll (tan fort) que molesten*. I aquesta estructura és la que permet construccions com *Aquestes màquines fan un soroll (tan fort) que les cremaria*. Anàlogament: *Fa uns bunyols (tan bons) que hi canten els àngels*.

Albert Jané